Lyfjastofnun
Icelandic Medicines Agency

Vikuleg samantekt á lyfjaskorti

» Upplýsingarnar gilda um lyfjaskort sem hefur verið tilkynntur Lyfjastofnun

Vika 38, 2025

Lyf í skorti í dag - áhrif á lyfjanotendur

Tilkynnt hefur verið um skort á 309 lyfjapakkningum fyrir menn og dýr (þar af 12 dýralyfjapakkningar)

» **Í 98%** tilvika munu lyfjanotendur fá sambærilega lyfjameðferð. Áhrif skorts eru því óveruleg á lyfjameðferðina.

» **4** mismunandi lyfjapakkningar eru í skorti þar sem læknir þarf að breyta lyfjameðferð í aðra álíka lyfjameðferð (sjá næstu gæru).

» **1** lyfjapakkning er í skorti þar sem ekkert sambærilegt lyf eða álíka lyfjameðferð er fáanleg (sjá þar næstu glæru).

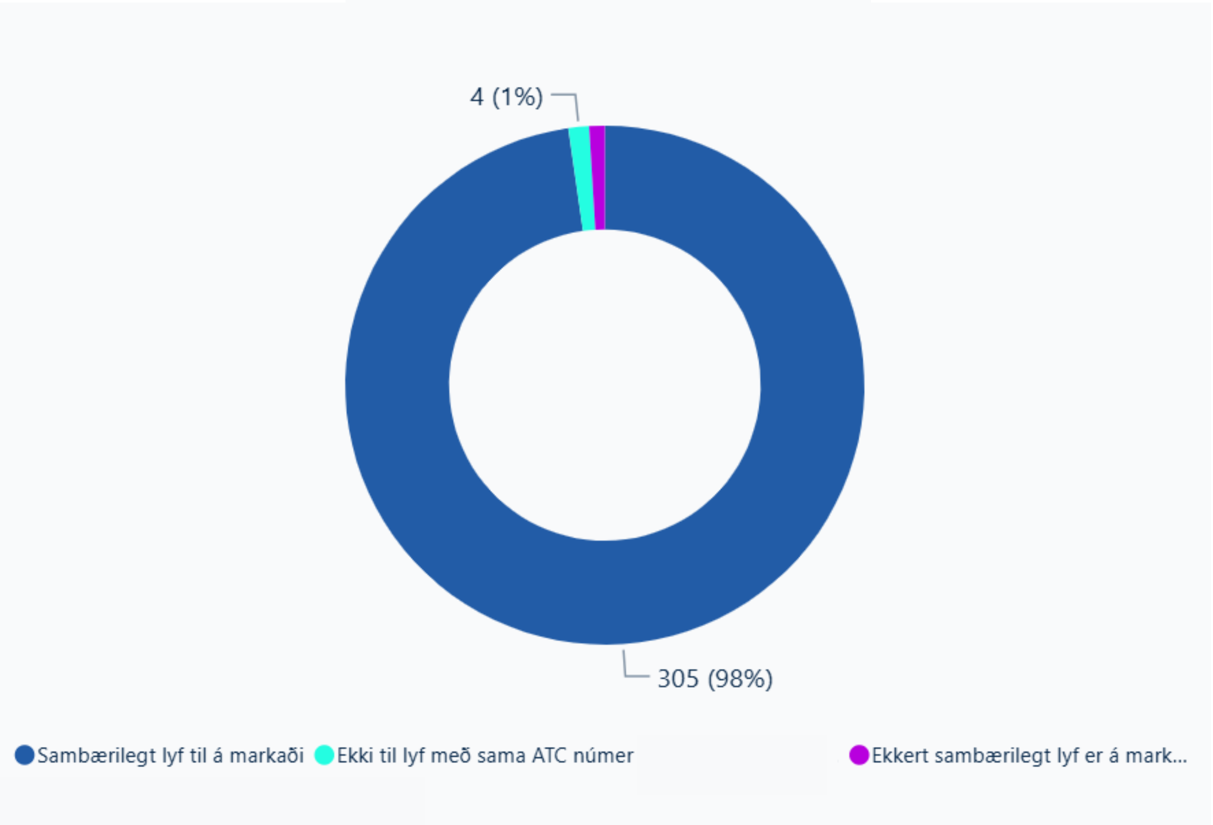

» Upplýsingar og ráðleggingar eru birtar fyrir hvert lyf í skorti í sérlyfjaskrá og í vefþjónustu fyrir ávísanakerfi lækna.

» Lyfjastofnun birtir lista yfir allan tilkynntan lyfjaskort á vefsíðu stofnunarinnar og í sérlyfjaskrá.

Nánar um skort sem leiðir til þess að læknir þarf að **breyta lyfjameðferð** í aðra álíka meðferð - hvað kemur í staðinn?

Heiti lyfs	ATC-flokkur	Fjöldi daga í fyrirvara tilk.	Upphafsdags. skorts	Áætluð lokadags. skorts	Ábendingar	Ráðleggingar / annað
Apidra 100 ein./ml	A10AB06	12	12.9.2025	23.9.2025	Til meðferðar hjá fullorðnum, unglingum og börnum eldri en 6 ára með sem þurfa insúlín.	• Ýmis önnur sykursýkislyf eru fáanleg
Cetrotide 0,25 mg stungulyfsstofn, lausn	H01CC02	0	14.5.2025	22.9.2025	Kemur í veg fyrir ótímabært egglos hjá konum í sem eru í ófrjósemismeðferð.	• Önnur úrræði eru á markaði, t.d. lyfið Ganirelix Gedeon Richter (ATC-flokkur H01CC01).
Timosan Depot stakskammtaílát 1 mg/g augnhlaup	S01ED01	0	11.7.2025	1.12.2025	Notað til meðferðar á vissum augnsjúkdómum sem valda augnháþrýstingi (gláka og augnháþrýstingur).	• Ekkert annað augnlyf er á markaði sem inniheldur eingöngu timolol, timolol í blöndum er fáanlegt.
Moviprep mixtúruduft, lausn	A06AD65	14	7.9.2025	24.9.2025	Notað til ristilhreinsunar áður en framkvæmdar eru rannsóknir sem krefjast hreins ristils, t.d. ristilspeglun eða röntgenmyndataka.	• Lausasölulyf • Aðrar sambærilegar meðferðir eru fáanlegar, t.d. Plenvu, Picoprep.

Lyfjastofnun
Icelandic Medicines Agency

Ekkert sambærilegt lyf fáanlegt hverjar eru aðgerðirnar?

Heiti lyfs	ATC-flokkur	Fjöldi daga í fyrirvara tilk.	Upphafsdags. skorts	Áætluð lokadags. skorts	Ábendingar	Ráðleggingar / annað
Easotic eyrnadropar dreifa handa hundum	QS02CA03	5	28.8.2025	29.9.2025	„Til að meðhöndla bráða og endurtekna eyrnabólgu í ytra eyra (otitis externa), sem stafar af bakteríum og gersveppum	• Ekkert sambærilegt dýralyf er á markaði en í i einhverjum tilvikum væri möguleiki á að nota mannalyf.

Lyfjastofnun
Icelandic Medicines Agency

Fjöldi lyfjaskortstilfella þar sem hugsanlega þarf að breyta lyfjameðferð - 2025

Janúar-ágúst 2025, meðalfjöldi tilkynninga á mánuði:

- 4 = Ekkert sambærilegt eða álíka lyf fáanlegt
- 6 = Álíka lyfjameðferð fáanleg

Samanburður við fyrra ár

2024, meðalfjöldi tilkynninga á mánuði:

- 5 = Ekkert sambærilegt eða álíka lyf fáanlegt
- 8 = Álíka lyfjameðferð fáanleg

Grafið sýnir þann mánuð sem tilkynning barst Lyfjastofnun, óháð því hvenær skortur hefst.
Athugið að vegna nýrra vefþjónustu í ágúst er tölfræðin ómarktæk fyrir þann mánuð.

Þörf á aðgerðum af hálfu lækna vegna lyfjaskorts

Staðan í dag

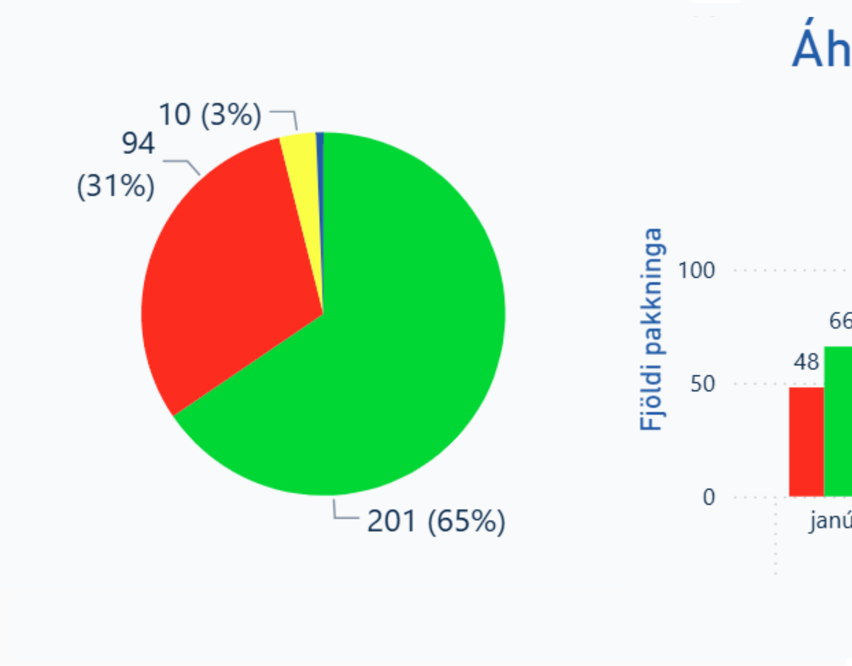

Þróun 2025

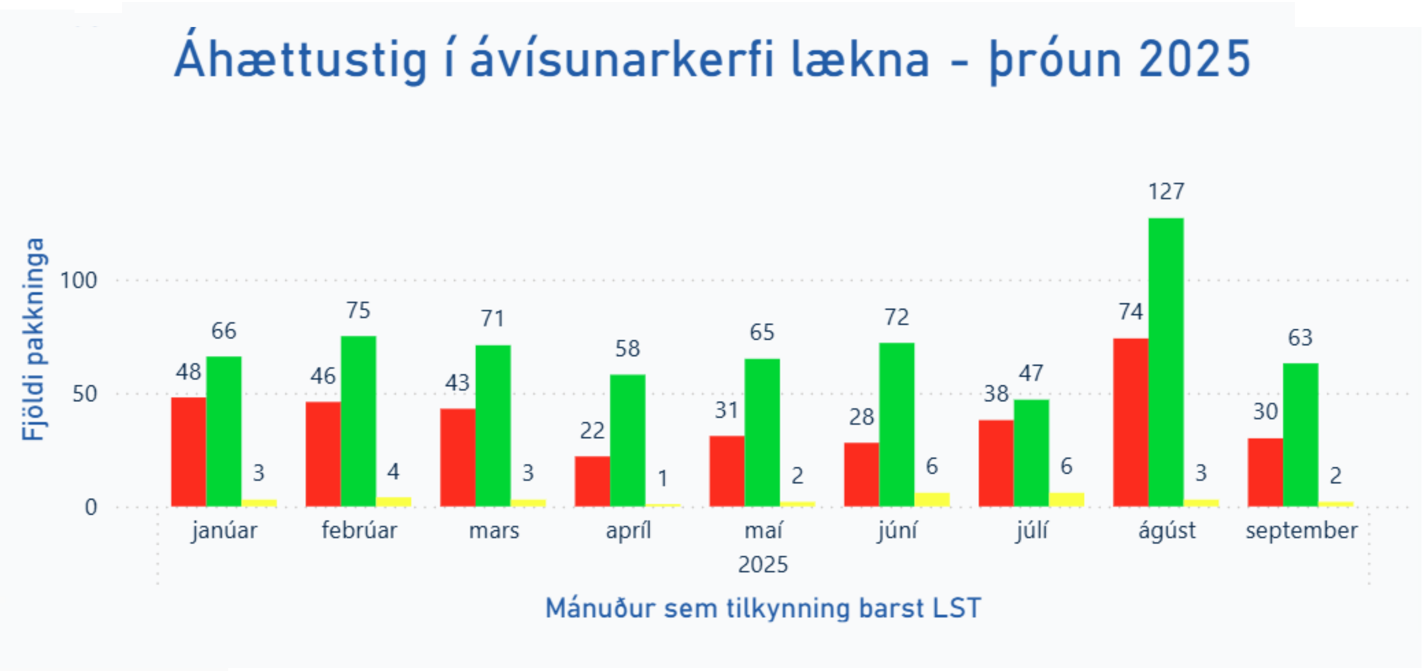

Janúar-ágúst 2025:

- 35% alvarleikastig hátt
- Í 62% tilvika gat læknir ávísað lyfi í skorti

Allt árið 2024:

- 35% alvarleikastig hátt
- Í 58% tilvika gat læknir ávísað lyfi í skorti

Litakóðun birtist í ávísanakerfi (Sögu) ásamt ráðleggingum:

Lágt	**Læknir getur ávísað markaðssetta lyfinu þrátt fyrir skort** því hægt er að breyta lyfjaávísun í apóteki og lyfjameðferð helst óbreytt. Dæmi: Önnur lyf eru í skiptiskrá, til er önnur pakkningastærð, annar styrkleiki eða útskipti í undanþágulyf eftir heimild Lyfjastofnunar
Miðlungs	**Mat læknis** hvort hægt sé að ávísa markaðssetta lyfinu í skorti eða hvort ávísa þurfi öðru lyfi (val á milli lágt eða hátt).
Hátt	**Krefst ávallt aðgerða af hálfu læknis, ekki hægt að leysa málið í apóteki.** Læknir þarf til dæmis að ávísa öðru markaðssettu lyfi, öðru lyfjaformi eða undanþágulyfi.

Lyfjastofnun
Icelandic Medicines Agency

Fyrirvari lyfjaskortstilkynninga fyrir lyfjaskort sem er til staðar í dag

- 39 % tilkynninga barst Lyfjastofnun þegar skortur var hafinn, samanborið við 43% árið 2024
- 11 % tilkynninga bárust með 1-7 daga fyrirvara, samanborið við 14% árið 2024

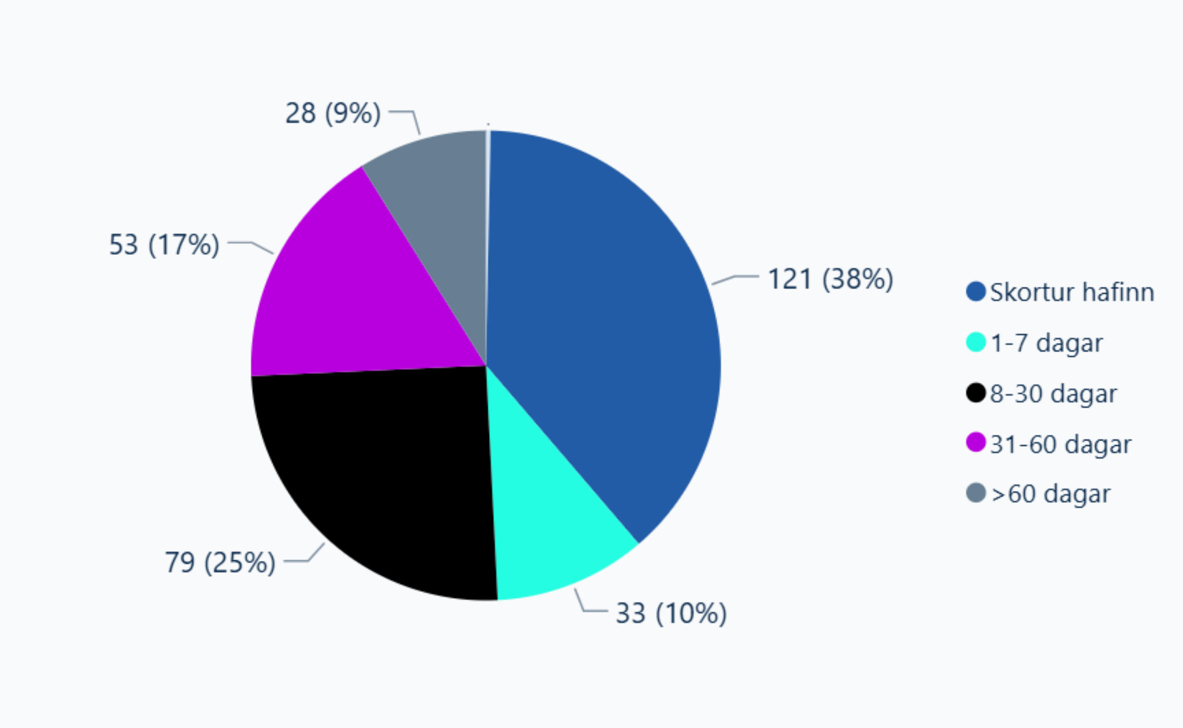

Fyrirvari er mikilvægur svo nægur tími sé fyrir lyfjafyrirtæki að útvega sambærilegt markaðssett lyf eða undanþágulyf. Þannig er hægt að koma í veg fyrir hugsanleg vandræði lyfjanotenda og aukna vinnu fyrir heilbrigðisstarfsfólk.

Lágmarksbirgðir – Öll hin Norðurlöndin hafa innleitt löggjöf varðandi skyldur um að halda lyfjalager nauðsynlegra lyfja í landinu og slíkt er nauðsynlegt hérlendis.

Heimild lyfjafræðinga til að breyta ávísun læknis í undanþágulyf

- Lyfjastofnun getur **heimilað lyfjafræðingum í apótekum að breyta ávísun læknis úr markaðssettu lyfi í undanþágulyf skv.** 52. gr. lyfjalaga 100/2020.
  - Úrræðið er einungis notað í sérstökum tilvikum að undangengnu öryggismati og þegar ljóst þykir að án aðgerða kæmi upp íþyngjandi staða fyrir lyfjanotendur og heilbrigðisstarfsfólk.

17

- **Heimildir í gildi í dag þar sem lyfjafræðingar í apótekum geta breytt lyfjaávísun læknis**
- **Það sem af er ári hafa verið veittar heimildir fyrir 58 lyf**, að baki þeim er fjöldi lyfjaávísana.

Frekari upplýsingar í sérlyfjaskrá.